

KASA ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

KRUS w liczbach 2021–2023

Warszawa 2024

Szanowni Państwo,

Przedstawiam Państwu broszurę statystyczną KRUS w liczbach zawierającą najważniejsze informacje z zakresu funkcjonowania systemu ubezpieczenia społecznego rolników w Polsce oraz realizacji zadań ustawowych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w latach 2021–2023.

Nasza instytucja konsekwentnie od ponad trzydziestu lat działa na rzecz rolników i mieszkańców wsi, dostosowując zakres oferowanych usług do zmieniających się uwarunkowań oraz potrzeb ubezpieczonych i świadczeniobiorców Kasy. Jednym z takich obszarów jest rozwój rozwiązań cyfrowych.

W ostatnich latach intensywnie rozwijamy Portal dla Rolników eKRUS (<https://www.ekrus.gov.pl/>), dzięki któremu ubezpieczeni w Kasie mogą m.in. sprawdzić historię swojego ubezpieczenia, złożyć e-wnioski, opłacić składki.

Zachęcam wszystkich ubezpieczonych w KRUS do zarejestrowania się na platformie eKRUS i korzystania z tego szybkiego i wygodnego narzędzia usług cyfrowych.

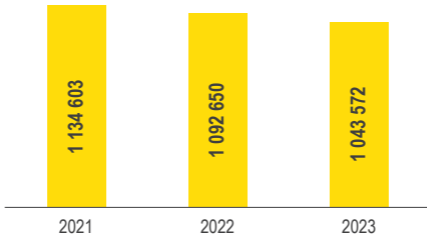
Zapraszam Państwa do zapoznania się z zawartością naszej publikacji i życząc interesującej lektury.

Prezes
Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Dariusz Rohde', written in a cursive style.

Dariusz Rohde

Ubezpieczeni ogółem*

* stan na koniec roku

Ubezpieczeni według statusu

	2021	2022	2023
Liczba ubezpieczonych ogółem, z tego:	1 134 603	1 092 650	1 043 572
liczba rolników	679 189	652 908	622 439
liczba współmałżonków	297 825	282 908	267 135
liczba domowników	146 253	144 597	141 176
liczba pomocników rolnika	1 431	1 608	1 630
liczba opiekunów osób niepełnosprawnych	9 894	10 620	11 182
liczba członków rodzin sprawu- jących opiekę nad dzieckiem	11	9	10

Ubezpieczeni według województw*

Województwo	Ubezpieczeni	Procentowy udział w ogólnej liczbie ubezpieczonych
dolnośląskie	34 949	3,3
kujawsko-pomorskie	55 519	5,3
lubelskie	132 739	12,7
lubuskie	12 178	1,2
łódzkie	82 290	7,9
małopolskie	125 810	12,1
mazowieckie	146 210	14,0
opolskie	22 523	2,2
podkarpackie	77 151	7,4
podlaskie	73 583	7,1
pomorskie	34 969	3,4
śląskie	28 775	2,8
świętokrzyskie	58 044	5,6
warmińsko-mazurskie	36 696	3,5
wielkopolskie	101 602	9,7
zachodniopomorskie	20 534	2,0
Ogółem	1 043 572	

* stan na koniec 2023 roku

Ubezpieczeni według wieku i płci*

Wiek w latach	2021			2022			2023		
	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni
powyżej 66	4 870	1 479	3 391	3 446	1 256	2 190	3 150	1 214	1 936
61-66	72 958	6 072	66 886	74 672	4 762	69 910	71 761	4 050	67 711
55-60	201 466	92 996	108 470	197 574	93 465	104 109	189 935	90 147	99 788
49-54	220 175	115 544	104 631	216 009	113 030	102 979	212 580	110 928	101 652
43-48	214 868	111 926	102 942	204 107	105 191	98 916	193 509	98 664	94 845
37-42	175 444	90 206	85 238	166 719	84 592	82 127	157 124	78 504	78 620
31-36	127 371	61 193	66 178	120 222	56 422	63 800	113 707	52 536	61 171
25-30	82 601	33 008	49 593	76 262	29 710	46 552	70 175	26 439	43 736
19-24	34 544	9 857	24 687	32 686	9 286	23 400	30 706	8 602	22 104
0-18	306	110	196	953	185	768	925	198	727
Razem	1 134 603	522 391	612 212	1 092 650	497 899	594 751	1 043 572	471 282	572 290

* stan na koniec roku

Ubezpieczeni w podziale na produkcję rolną prowadzoną na gruntach rolnych i w działach specjalnych produkcji rolnej¹⁾

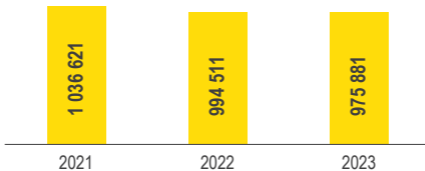
Liczba ha przeliczeniowych	2021	2022	2023
0,0000–1,0000 ²⁾	139 563	135 981	131 550
1,0001–10,0000	720 518	692 387	658 362
10,0001–50,0000	246 784	237 183	226 960
50,0001–150,0000	21 461	21 065	20 831
150,0001–300,0000	2 551	2 509	2 511
300,0001 i więcej	606	568	548
samoistne działy specjalne	3 120	2 957	2 810
Razem³⁾	1 134 603	1 092 650	1 043 572

1) stan na koniec roku

2) w tym osoby, które zaprzestały prowadzenia działalności rolniczej

3) w tym pomocnicy rolnika świadczący pomoc przy zbiorach

Świadczeniobiorcy ogółem*

* przeciętnie miesięcznie

Świadczeniobiorcy według województw

Województwo	Przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców w 2023 roku	Procentowy udział w ogólnej liczbie świadczeniobiorców
dolnośląskie	36 462	3,7
kujawsko-pomorskie	66 506	6,8
lubelskie	123 964	12,7
lubuskie	12 791	1,3
łódzkie	82 475	8,5
małopolskie	85 287	8,7
mazowieckie	150 398	15,4
opolskie	19 349	2,0
podkarpackie	55 437	5,7
podlaskie	69 326	7,1
pomorskie	32 089	3,3
śląskie	27 315	2,8
świętokrzyskie	52 810	5,4
warmińsko-mazurskie	35 627	3,7
wielkopolskie	104 742	10,7
zachodniopomorskie	20 847	2,1
Ogółem*	975 881	

* w tym świadczeniobiorcy:

- z emeryturami finansowanymi z Funduszu Emerytalno-Rentowego (FER), a wypłaconymi przez MON, MSWiA, MS
- ze świadczeniami rolnymi w wysokości 50% ze względu na uprawnienia do świadczeń pracowniczych zbiegających się ze świadczeniami zagranicznymi (GBRZ)
- z rodzicielskimi świadczeniami uzupełniającymi

Świadczeniobiorcy według świadczeń

	2021	2022	2023
Emerytury ¹⁾	810 964	774 990	764 252
Renty z tytułu niezdolności do pracy	183 887	178 073	170 939
Renty rodzinne ²⁾	41 704	41 392	40 645
GBRZ ³⁾	65	56	46
Ogółem⁴⁾	1 036 621	994 511	975 881

1) łącznie z emeryturami finansowanymi przez KRUS z Funduszu Emerytalno-Rentowego (FER) wypłaconymi przez MON, MSWiA, MS oraz z rodzicielskimi świadczeniami uzupełniającymi

2) łącznie z rentami socjalnymi

3) świadczenia rolne w wysokości 50% ze względu na uprawnienia do świadczeń pracowniczych zbiegających się ze świadczeniami zagranicznymi (GBRZ)

4) ze względu na zaokrąglenia danych sumy składników mogą różnić się od podanej wielkości „Ogółem”

Emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy według płci

	Płeć	2021	2022	2023
Pobierających emerytury	m	244 278	240 251	245 993
	k	549 214	527 168	517 862
Pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy	m	95 136	91 437	86 713
	k	86 482	84 104	81 020
Ogółem		975 110	942 960	931 588

Emeryci i renciści według wieku*

Emeryci			
Wiek (w latach)	2021	2022	2023
55–59	5 633	0	0
60–64	97 206	88 207	86 348
65–69	172 720	177 547	180 906
70–74	160 039	159 059	158 259
75–79	109 396	113 569	119 698
80–99	247 356	227 910	217 321
100 i więcej	1 142	1 127	1 323

Renciści z tytułu niezdolności do pracy			
Wiek (w latach)	2021	2022	2023
29 i mniej	303	270	231
30–39	3 086	2 806	2 551
40–49	16 282	15 088	13 763
50–54	19 910	19 017	17 836
55–59	38 227	36 115	33 413
60–64	50 775	47 482	43 637
65 i więcej	53 035	54 763	56 302

* stan na koniec roku

Wydatki na świadczenia emerytalno-rentowe¹⁾ (w tys. zł)

	2021	2022	2023
Emerytury ²⁾	13 978 083,2	14 021 053,2	17 050 852,8
Renty z tytułu niezdolności do pracy	2 866 539,3	2 905 727,3	3 451 090,5
Renty rodzinne ³⁾	928 847,6	980 145,7	1 130 181,7
Pozostałe świadczenia ⁴⁾	519,7	473,3	461,1
Ogółem⁵⁾	17 773 989,8	17 907 399,6	21 632 586,1

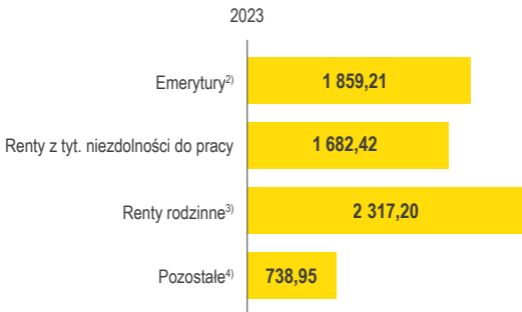
1) łącznie z wypłatami z innych systemów ubezpieczeniowych w przypadku zbiegu uprawnień do świadczeń oraz jednorazowymi świadczeniami pieniężnymi

2) łącznie z emeryturami finansowanymi przez KRUS z Funduszu Emerytalno-Rentowego (FER), a wypłaconymi przez MON, MSWiA, MS, rodzicielskimi świadczeniami uzupełniającymi oraz jednorazowymi świadczeniami pieniężnymi

3) łącznie z rentami socjalnymi

4) łącznie ze świadczeniami rolnymi w wysokości 50% ze względu na uprawnienia do świadczeń pracowniczych zbiegających się ze świadczeniami zagranicznymi (GBRZ) oraz świadczeniami pieniężnymi dla cywilnych, niewidomych ofiar działań wojennych

5) ze względu na zaokrąglenia danych sumy składników mogą różnić się od podanej wielkości „Ogółem”

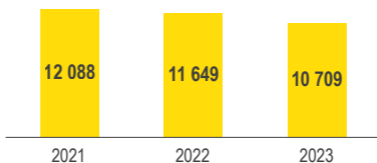
Przeciętne świadczenie emerytalno-rentowe w zł¹⁾

- 1) łącznie z wypłatami z innych systemów ubezpieczeniowych w przypadku zbiegu uprawnień do świadczeń oraz jednorazowymi świadczeniami pieniężnymi
- 2) łącznie z emeryturami finansowanymi przez KRUS z Funduszu Emerytalno-Rentowego (FER), a wypłaconymi przez MON, MSWiA, MS, rodzicielskimi świadczeniami uzupełniającymi oraz jednorazowymi świadczeniami pieniężnymi
- 3) łącznie z rentami socjalnymi
- 4) łącznie ze świadczeniami rolnymi w wysokości 50% ze względu na uprawnienia do świadczeń pracowniczych zbiegających się ze świadczeniami zagranicznymi (GBRZ) oraz świadczeniami pieniężnymi dla cywilnych, niewidomych ofiar działań wojennych

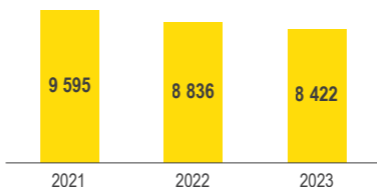
Zasiłki wypłacane przez KRUS w czasie pandemii związanej z COVID-19 w 2023 roku

	Zasiłki z tytułu objęcia obowiązkową kwarantanną, nadzorem epidemiologicznym lub hospitalizacją	Zasiłki opiekuńcze	Zasiłki chorobowe (U07)
liczba dni		213	6 290
liczba świadczeń	29	1	603
liczba osób	26	1	580
kwota wypłat w zł	47 915,00	7 075,83	188 395,00

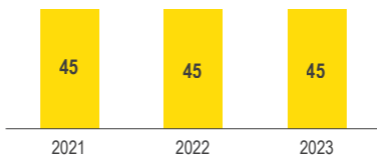
Zdarzenia zgłoszone jako wypadki przy pracy rolniczej

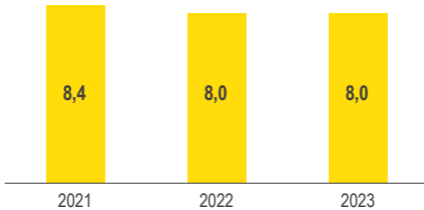
Wypadki przy pracy rolniczej zakończone wypłatą jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu lub śmierci

Wypadki śmiertelne przy pracy rolniczej zakończone wypłatą jednorazowego odszkodowania

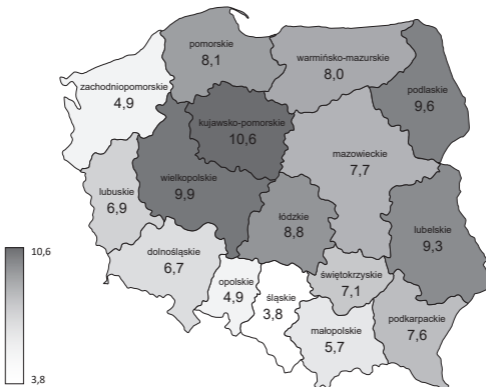

Wskaźnik wypadkowości*

* liczba wypadków zakończonych wypłatą jednorazowego odszkodowania na 1 000 ubezpieczonych

Wskaźnik wypadkowości w 2023 roku*

* liczba wypadków zakończonych wypłatą jednorazowego odszkodowania na 1 000 ubezpieczonych, wg województw

Struktura wypadków przy pracy rolniczej, w następstwie których wypłacono jednorazowe odszkodowania, według grup zdarzeń

	2021	2022	2023
Upadek osób	4 812	4 343	4 235
Upadek przedmiotów	525	573	590
Zetknięcie się z ostrymi narzędziami ręcznymi i in. ostrymi przedmiotami	418	382	375
Uderzenie, przygniecenie przez materiały i przedmioty transportowane mechanicznie	188	194	208
Przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środek transportu w ruchu	131	143	132
Pochwycenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	1 221	1 065	936
Uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	1 130	1 127	1 060
Pożar, wybuch, działanie sił przyrody	56	90	40
Działanie skrajnych temperatur	43	31	38
Działania materiałów szkodliwych	12	19	10
Nagle zachorowania	104	95	83
Inne zdarzenia	955	774	715
Ogółem	9 595	8 836	8 422

Wypłacone jednorazowe odszkodowania powypadkowe

	2021	2022	2023
Liczba świadczeń	9 889	9 084	8 626
Kwota wypłat w zł	58 821 184	70 281 757	67 160 029

Choroby zawodowe, z tytułu których przyznano jednorazowe odszkodowania

Jednostka lub grupa chorobowa	2021	2022	2023
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne	1	0	0
Astma oskrzelowa	3	2	6
Alergiczny nieżyt nosa	0	0	1
Zewnątrzpochodne zapalenie pęcherzyków płucnych	2	4	9
Choroby skóry	2	2	2
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	0	6	3
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	4	6	14
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi i biologicznymi	0	1	0
Choroby zakaźne lub pasożytnicze w tym:	197	173	175
borelioza	189	160	163
kleszczowe zapalenie opon mózgowych	8	11	11
bąblowica wątroby	0	0	1
tularemia	0	1	0
pastereloza	0	1	0
Ogółem	209	194	210

Działania prewencyjne

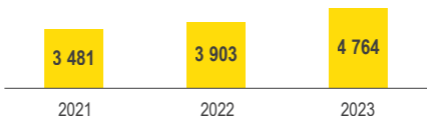
	Liczba działań			Liczba uczestników działań		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Szkolenia	2 812	3 326	3 717	59 974	83 590	115 791
Konkursy	2 421	2 608	2 655	79 594	83 634	91 108
Stoiska	812	1 228	1 423	59 717	93 687	120 684
Pokazy	1 991	2 424	2 669	37 410	57 240	65 918
Przeglądy gospodarstw, wizytacje prac polowych	-	-	-	12 351*	12 675*	13 164*

* liczba gospodarstw

Wiodące konkursy KRUS

	2021	2022	2023
Ogólnokrajowy Konkurs „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”			
Liczba gospodarstw	906	994	1 062
Ogólnopolski Konkurs Plastyczny dla Dzieci „Bezpiecznie na wsi”			
Liczba uczestników	43 234	39 164	38 146
Liczba szkół	3 744	3 169	3 184
Ogólnopolski Konkurs dla Dzieci na Rymowanę o Bezpieczeństwie w Gospodarstwie Rolnym			
Liczba uczestników	925	1 521	2 072
Ogólnokrajowy Konkurs Testowy z Zakresu Bezpiecznej Pracy w Gospodarstwie Rolnym			
Liczba uczestników	1 395	1 466	1 496

Koszty działalności prewencyjnej (w tys. zł)

Liczba osób skierowanych na rehabilitację leczniczą i turnusy regeneracyjne

	2021	2022	2023
Liczba rolników skierowanych na rehabilitację leczniczą, w tym:			
układ ruchu	6 718	10 337	12 098
układ krążenia	6 388	9 557	11 251
	233	652	844
Rehabilitacja osób po przebytej chorobie COVID-19	97	128	3
Rehabilitacja ambulatoryjna	2	1	3
Liczba uprawnionych do emerytury rolniczej skierowanych na rehabilitację leczniczą	–	–	717
Liczba osób ubezpieczonych będących opiekunami osób niepełnosprawnych skierowanych na turnusy regeneracyjne	–	–	187
Liczba dzieci skierowanych na rehabilitację leczniczą	0 ¹⁾	1 137	910
Wysokość wydatków poniesionych na rehabilitację w zł	34 408 943,69	44 096 554,25	56 907 404,00 ²⁾

1) ze względu na panującą sytuację epidemiczną w kraju odstępiono od organizacji turnusów rehabilitacyjnych dla dzieci rolników ubezpieczonych w KRUS

2) w tym turnusy regeneracyjne

Centra Rehabilitacji Rolników KRUS

- CRR „Sasanka” w Świnoujściu
- CRR NIWA w Kołobrzegu
- CRR w Jedlcu
- CRR w Szklarskiej Porębie
- CRR w Horyńcu-Zdroju
- CRR w Iwoniczu-Zdroju

Orzeczenia wydane w pierwszorazowych sprawach rentowych według najczęściej występujących grup chorób

Grupy chorób*	2021	2022	2023
Choroby układu krążenia, w tym:	2 322	2 476	2 775
choroba nadciśnieniowa	210	214	241
choroba niedokrwienna serca	691	705	774
Choroby układu kostno-stawowego	3 606	3 827	4 620
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	1 301	1 371	1 509
Nowotwory	2 128	2 100	2 378
Urazy, zatrucia i skutki działań czynników zewnętrznych	925	875	986
Choroby układu nerwowego	1 031	1 054	1 100
Choroby układu oddechowego	305	312	399
Choroby układu trawiennego	249	286	307
Choroby układu moczowo-płciowego	135	127	169
Choroby zakaźne i pasożytnicze, w tym:	93	68	58
gruźlica	31	22	12
Choroby skóry i tkanki podskórnej	47	49	60
Choroby oka i przydatków oka	163	144	165
Inne choroby	453	482	537

* wg Międzynarodowej Statystyki Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – Rewizja dziesiąta ICD-10 Kategorie 3-znakowe

Orzeczenia wydane w ponownych sprawach rentowych według najczęściej występujących grup chorób

Grupy chorób*	2021	2022	2023
Choroby układu krążenia, w tym:	8 520	7 887	7 545
choroba nadciśnieniowa	1 098	934	842
choroba niedokrwienna serca	2 840	2 501	2 389
Choroby układu kostno-stawowego	11 911	11 103	11 122
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	6 596	6 118	6 152
Nowotwory	4 020	3 770	3 808
Urazy, zatrucia i skutki działań czynników zewnętrznych	2 671	2 560	2 454
Choroby układu nerwowego	3 799	3 603	3 581
Choroby układu oddechowego	1 430	1 250	1 172
Choroby układu trawiennego	689	617	638
Choroby układu moczowo-płciowego	405	401	362
Choroby zakaźne i pasożytnicze, w tym:	176	143	129
gruźlica	26	14	26
Choroby skóry i tkanki podskórnej	218	182	178
Choroby oka i przydatków oka	645	595	593
Inne choroby	1 768	1 581	1 586

* wg Międzynarodowej Statystyki Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – Rewizja dziesiąta ICD-10 Kategorie 3-znakowe

KASA ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Oddziały Regionalne KRUS

www.gov.pl/krus

Opracowanie:

Biuro Komunikacji i Współpracy Międzynarodowej

na podstawie danych statystycznych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – Centrala

al. Niepodległości 190, 00-608 Warszawa